

entuzjaści edukacji

*Uwarunkowania
Decyzji
Edukacyjnych*

Międzypokoleniowe uwarunkowania kształtowania kapitału ludzkiego

Irena E. Kotowska

Warszawa, 30 czerwca 2014

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Plan prezentacji

Cel prowadzonych analiz

Wykształcenie respondentów a wykształcenie ich rodziców

Inne czynniki wpływające na osiąganą wykształcenie

Wykształcenie rodziców a aktywność edukacyjna dzieci

Cel prowadzonych analiz

- Identyfikacja wpływu rodziców i wykształcenia rodziców, a także charakterystyki domu rodzinnego na wykształcenie dorosłych Polaków.
- Rola rodziców i ich wykształcenia we wspieraniu uczenia się nieformalnego oraz pozaformalnego dzieci i młodzieży w badanych gospodarstwach domowych.

Oszacowania prawdopodobieństw warunkowych osiągniętego poziomu wykształcenia w zależności od wykształcenia rodziców (x100)

		Wykształcenie respondenta				
		Podstawowe /gimnazjalne	Średnie bez matury	Średnie z maturą	Wyższe	Rozkład wykształcenia
wykształcenie matki	Podstawowe/gimnazjalne	19,69	50,35	21,60	8,12	45,23
	Średnie bez matury	5,31	42,47	30,40	21,66	28,87
	Średnie z maturą	1,80	14,43	32,84	50,79	14,95
	Wyższe	2,43	6,29	18,48	72,61	6,92
	Nie wiem/Nie pamiętam/Nie dotyczy	17,10	53,16	17,98	10,78	4,02
wykształcenie ojca	Podstawowe/gimnazjalne	20,69	50,89	20,65	7,53	40,32
	Średnie bez matury	5,21	40,22	30,75	23,67	36,90
	Średnie z maturą	1,35	12,92	31,96	53,71	11,26
	Wyższe	1,32	6,50	18,95	72,93	6,13
	Nie wiem/Nie pamiętam/Nie dotyczy	19,82	47,44	19,02	12,86	5,38

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Oszacowania prawdopodobieństwa regresu i awansu edukacyjnego w zależności od wykształcenia rodziców (x 100)

	Poziom wykształcenia			Poziom wykształcenia		
	Podstawowe /gimnazjalne	Zawodowe / Średnie bez matury	Średnie z maturą	Zawodowe / Średnie bez matury	Średnie z maturą	Wyższe
	Prawdopodobieństwo regresu edukacyjnego do wykształcenia matki			Prawdopodobieństwo awansu edukacyjnego do wykształcenia matki		
mężczyźni 25-44	40,87	11,72	9,96	34,35	57,74	70,26
mężczyźni 45-65	5,43	4,24	2,57	73,12	79,21	81,64
kobiety 25-44	40,69	6,36	5,00	43,24	71,83	76,64
kobiety 45-65	5,42	3,53	1,98	74,67	83,94	83,92
	Prawdopodobieństwo regresu edukacyjnego do wykształcenia ojca			Prawdopodobieństwo awansu edukacyjnego do wykształcenia ojca		
mężczyźni 25-44	40,81	6,99	6,67	31,16	69,98	74,82
mężczyźni 45-65	6,40	3,53	1,94	66,19	75,05	73,68
kobiety 25-44	40,69	5,08	2,78	38,84	80,08	79,91
kobiety 45-65	7,68	3,06	4,10	66,70	82,75	78,56

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Inne czynniki wpływające na osiągnięte wykształcenie

Wyższy poziom wykształcenia osiągnęty jest przez osoby:

- wybierające szkołę ze względu na jakość nauczania
- uczęszczające na zajęcia dodatkowe
- pochodzące z rodzin, w których wyznacznikiem sukcesu było dobre wykształcenie
- pochodzące z rodzin w których kładziony był nacisk na pracę i naukę, częściej osiągały wyższy poziom wykształcenia.

Osiągnięciu wykształcenia zawodowego / średniego bez matury sprzyjały:

- motywacje wyboru szkoły ze względu na profil związany z zainteresowaniami
- możliwość znalezienia dobrej pracy po zakończeniu szkoły

Wykształcenie głowy gospodarstwa a zaangażowanie w kształtowanie kompetencji dzieci – rozkład odpowiedzi

	Wykształcenie głowy gospodarstwa domowego				
	Podstawowe /gimnazjalne	Zawodowe / Średnie bez matury	Średnie z maturą	Wyższe	Ogółem
dzieci w wieku 1-7 lat					
czytanie dziecku	27,56	29,96	38,78	51,91	36,98
opowiadanie dziecku	30,55	30,71	39,26	51,73	37,67
śpiewanie piosenek	27,77	26,85	33,20	47,31	33,24
zabawa z dzieckiem (klockami, literami)	29,94	30,68	36,90	46,95	35,84
rozmowa z dzieckiem o tym, co robili razem	32,68	32,13	39,68	51,29	38,50
rozmowa z dzieckiem, o tym co przeczytali	27,05	27,79	35,01	47,21	34,00
zabawa z dzieckiem w gry słowne	22,91	22,94	30,81	39,69	28,79
pisanie liter i słów	17,98	19,50	24,46	30,16	23,04
czytanie na głos znaków, etykiet	19,27	19,54	23,81	32,47	23,57
zabawa w gry planszowe	16,51	16,30	21,10	26,27	19,84
dzieci powyżej 7 roku życia					
rozmowa o polityce, problemach społecznych	18,12	19,54	18,44	16,67	18,47
rozmowa o książkach, filmach, programach telewizyjnych	37,87	45,03	40,65	32,14	40,20
luźne pogawędki	52,59	55,98	47,52	35,22	48,72
rozmowa o szkole	52,71	57,06	48,28	35,20	49,34
wizyty w księgarni lub bibliotece	13,09	14,34	11,77	8,65	12,24
rozmowa o lekturach dziecka	31,64	36,62	32,52	26,51	32,68

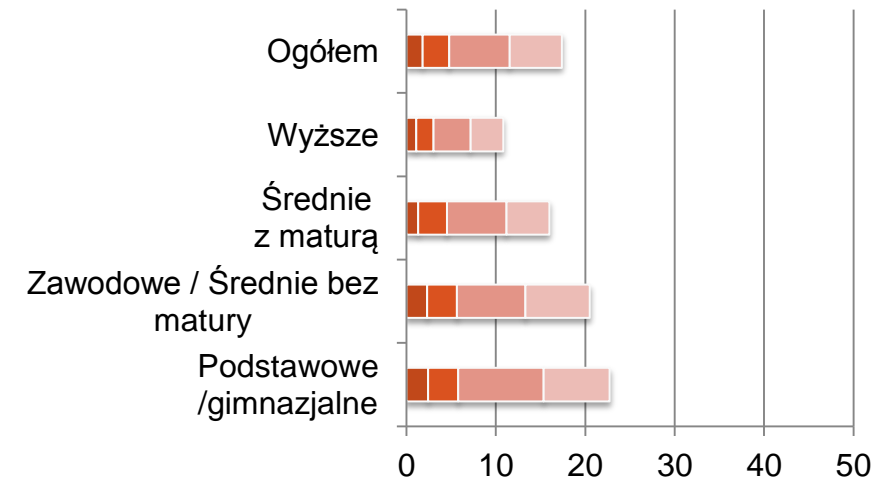
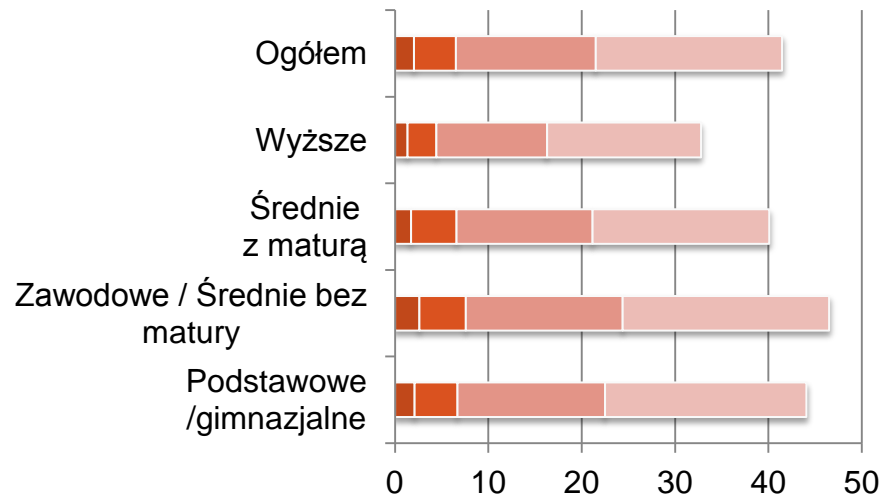

Dzieci rodziców z niższym wykształceniem częściej potrzebują pomocy w nauce

Pomoc dziecku w lekcjach i nauce w zależności od poziomu wykształcenia głowy gospodarstwa domowego

osoby z gospodarstwa domowego

osoby spoza gospodarstwa domowego

- Rzadziej niż raz w miesiącu
- Przynajmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie
- Przynajmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie
- Codziennie lub prawie codziennie

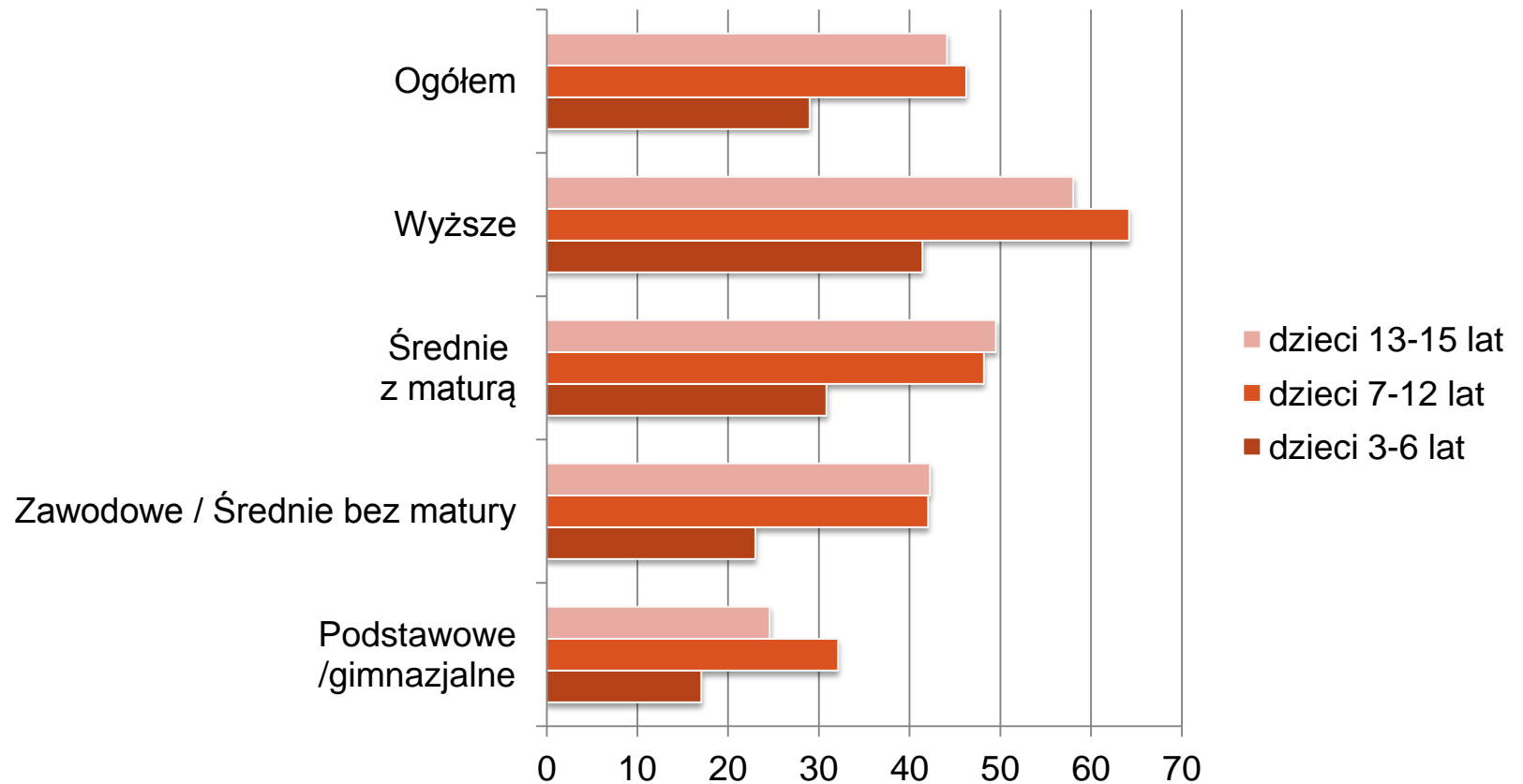
- Rzadziej niż raz w miesiącu
- Przynajmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie
- Przynajmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie
- Codziennie lub prawie codziennie

Dzieci rodziców z wyższym wykształceniem częściej uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne

Uczestnictwo dzieci w zajęciach dodatkowych w zależności od poziomu wykształcenia głowy gospodarstwa domowego

Podsumowanie

- Wykształcenie rodziców ma znaczenie dla wykształcenia osiąganego przez ich dzieci, co wynika również z wartości w domu rodzinnym oraz motywacji związanych z nauką
- Uczestnictwo dzieci i młodzieży w edukacji „pozalekcyjnej” zależy od wykształcenia głowy gospodarstwa domowego:
 - w gospodarstwach domowych osób z niższym wykształceniem wsparcie nauki szkolnej ma częściej charakter uzupełniający i wspierający edukację formalną
 - w gospodarstwach domowych osób z wyższym wykształceniem częściej obserwowana jest aktywność edukacyjna o charakterze komplementarnym w postaci zajęć dodatkowych
 - zjawisko to może wskazywać na replikację wzorców pokoleniowych, gdyż osoby dorosłe z wyższym wykształceniem same również częściej uczestniczyły w zajęciach dodatkowych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Uwarunkowania
Decyzji
Edukacyjnych

Dziękujemy za uwagę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

entuzjaści edukacji

„Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

